

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I ОК 9/05
03.03.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду - Посебно одељење, у већу састављеном од судија: Милене Инић-Дрецун, председника већа, Слободана Рашића, Миодрага Вићентијевића, Драгана Аћимовића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Радивојем Ђорђевићем, записничарем, у кривичном предмету оптуженог **АА и др.**, због кривичног дела неовлашћене производње опојних дрога из члана 245. став 2. у вези става 1. Основног кривичног закона, одлучујући о жалбама бранилаца оптужених и оптуженог АА лично, изјављеним против пресуде Окружног суда у Београду - Посебно одељење К.П.11/04 од 11.04.2005. године, у седници већа одржаној у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку, дана 03.03.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

Делимичним УВАЖАВАЊЕМ жалби оптуженог АА и његовог браниоца и бранилаца оптужених ББ и ВВ, само у погледу одлуке о казни, а по службеној дужности, у погледу правне оцене дела и мери безбедности - протеривање странаца у односу на оптуженог АА - **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Окружног суда у Београду - Посебно одељења К.П.11/04 од 11.04.2005. године, тако што Врховни суд, кривично-правне радње оптужених АА, ББ, ГГ, ВВ и ДД, из изреке првостепене пресуде, правно квалификује као кривично дело неовлашћене производње опојних дрога из члана 246. став 2. у вези става 1. Кривичног законика ("Службени гласник СРС" бр. 85/2005), за које их **ОСУЂУЈЕ** на казне затвора и то:

-оптуженог **АА**, у трајању од 6 (шест) година, у коју му се има урачунати време проведено у притвору, почев од 02.06.2004. године, па надаље,

-оптуженог **ББ**, у трајању од 6 (шест) година,

-оптуженог **ГГ**, у трајању од 5 (пет) година, у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 05.11.2004. године до 11.04.2005. године,

-оптуженог **ВВ**, применом члана 56. и 57. Кривичног законика, у трајању од 3 (три) године, у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 02.06.2004. године до 18.10.2004. године и од 02.11.2004. године до 11.04.2005. године, и

-оптуженог **ДД**, применом члана 56. и 57. Кривичног законика, у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци, у коју му се има урачунати време проведено у притвору, почев од 02.06.2004. године, па надаље,

-према оптуженом **АА**, на основу члана 88. Кривичног законика ("Службени гласник СРС" бр. 85/2005), Врховни суд **ИЗРИЧЕ МЕРУ БЕЗБЕДНОСТИ** протеривања странаца из земље у трајању од 10 (десет) година, која се има урачунати од дана правноснажности ове пресуде, с тим да се време проведено у затвору, не урачунава у време трајања ове мере.

У осталом делу жалбе бранилаца оптужених и жалба оптуженог АА, **ОДБИЈАЈУ СЕ** као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Првостепеном пресудом оптужени АА, ББ, ГГ, ВВ и ДД, оглашени су кривим, да су извршили кривично дело неовлашћене производње опојних дрога из члана 245. став 2. у вези става 1. ОКЗ и осуђени су: - **АА и ББ**, на казне затвора у трајању од по седам година, **ГГ**, на казну затвора у трајању од пет година, **ВВ**, на казну затвора у трајању од четири године и **ДД**, на казну затвора у трајању од две године и шест месеци.

Свим оптуженима осим ББ у изречене казне затвора урачунато је време које су провели или проводе у притвору.

На основу члана 245. став 5. ОКЗ, од оптужених је одузета сва количина произведене дроге cannabis са припадајућом опремом за производњу исте, ближе означена у изреци побијане пресуде.

На основу члана 70. ОКЗ, према оптуженима је изречена мера безбедности, протеривања странаца из земље и то: - према оптуженом АА, заувек, а према оптуженом ДД, у трајању од десет година.

Оптужени ГГ и ВВ, обавезани су на плаћање трошкова кривичног поступка и паушала у износима означеним у изреци побијане пресуде, док су оптужени АА, ДД и ББ, ослобођени обавеза плаћања трошкова кривичног поступка и паушала.

Против наведене пресуде, благовремено су изјавили жалбе:

-оптужени АА, без навођења основа побијања првостепене пресуде, али се сви наводи жалбе свде на указивања да је у Србију дошао да производи пластику, а не марихуану, те да је првостепени суд погрешно, када га је огласио кривим за кривично дело у питању;

- бранилац оптуженог АА, адвокат АБ, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, с предлогом, да се побијана пресуда укине или преиначи, изрицањем блаже казне оптуженом АА;

-бранилац оптуженог ББ, адвокат БВ, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене кривичног закона и одлуке о казни, с предлогом да се побијана пресуда укине или преиначи, изрицањем блаже казне оптуженом ББ;

-бранилац оптуженог ГГ, адвокат ГВ, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, с предлогом да се првостепена пресуда укине или преиначи, изрицањем блаже казне оптуженом ГГ;

-бранилац оптуженог ВВ, адвокат ВГ, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о трошковима кривичног поступка, с предлогом, да се првостепена пресуда укине или преиначи и оптуженом изрекне блажа казна и ослободи плаћања трошкова кривичног поступка;

-бранилац оптуженог ДД, адвокат ДА, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, с предлогом, да се првостепена пресуда укине или преиначи, изрицањем блаже казне оптуженом ДД.

У изјављеним жалбама, браниоци оптужених су захтевали да буду обавештени о седници већа другостепеног суда, ради присуствовања истој.

У својој жалби и допуни исте, бранилац оптуженог ББ, адвокат БВ, предложио је да Врховни суд закаже и одржи претрес пред другостепеним судом, на коме би се поново извели докази из првостепеног поступка као и докази који су на предлог одбране одбијени.

Врховни суд је одржао седницу већа. у смислу члана 375. ЗКП. пошто је првостепено веће. претходно

Првостепени суд је одлучио одржати претрес пред другостепеним судом, јер за то сходно члану 377. ЗКП, није било потребе, у присуству заменика Републичког јавног тужиоца, ЋЂ, оптужени АА и ВВ, те бранилаца оптужених, адвоката АБ, БВ, ВГ и ДА и судског тумача за холандски језик ЕЕ, а у одсуству уредно обавештеног браниоца оптуженог ГГ, адвоката ГВ, на истој размотрио све списе предмета са побијаном пресудом, па је по оцени навода у жалбама, одговора на жалбу и речи присутних странака на седници већа, одлучио као у изреци ове пресуде, руковођен разлозима који следе.

Првостепена пресуда не садржи битне повреде одредаба кривичног поступка, на које другостепени суд, у смислу члана 380. став 1. ЗКП, пази по службеној дужности, нити су побијаном пресудом учињене битне повреде одредаба кривичног поступка које су истакнуте у жалбама бранилаца оптужених.

У оквиру овог жалбеног основа у свим изјављеним жалбама, сем жалбе оптуженог АА се истиче, да побијана пресуда садржи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, јер је изрека пресуде неразумљива и противречна разлозима пресуде, а да у одлучним чињеницама постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде и садржини исправа и записника о исказима датим у поступку.

У жалби браниоца оптуженог АА се посебно указује да је првостепени суд ову повреду одредаба кривичног поступка учинио тиме, што у образложењу на страни 49 став два побијане пресуде, цени ранију осуђиваност оптуженог АА, а затим на истој страни у продужетку истог става истиче да "за оптуженог АА није било података о осуђиваности", из чега се не може са сигурношћу закључити да ли је ова околност у погледу осуђиваности цењена као отежавајућа или не.

Предњи наводи жалбе, истина, указују на извесне нејасноће у погледу осуђиваности, како оптуженог АА, тако и оптуженог ВВ, али по ставу Врховног суда не ради се о таквим пропустима који би се могли подвести под појам апсолутно битне повреде поступка. Очигледно из првостепене пресуде, првостепени суд оптуженом АА, самим навођењем у изреци на страни 49 првостепене пресуде да је без података о осуђиваности није овом оптуженом узео као отежавајућу околност да је раније осуђиван, а на шта такође, упућује и чињеница да му је за кривично дело за које је оглашен кривим по тада важећем закону изречена минимална казна затвора.

Такође, ваља нагласити, да се и у односу на оптуженог АА, очигледно ради о омашци при куцању првостепене пресуде, јер првостепени суд није овом оптуженом ценио да је осуђиван, како је уосталом и наведено у његовим генералијама у првостепеној пресуди.

По жалби оптуженог АА, првостепени суд је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 2. ЗКП, јер је на главном претресу захтевао да се овом оптуженом на његовом матерњем језику холандском достављају транскрипти записника са главног претреса, а то првостепени суд није учинио. Овакви жалбени наводи су оцењени као неосновани, из следећих разлога:

Иако је можда, током поступка који је несумњиво био веома сложен било потешкоћа, посебно у истрази са превођењем, ти евентуални пропусти анулирани су на главном претресу, тиме што су оптуженом АА, сви транскрипти прочитани преко тумача за холандски језик и он је могао несметано да поставља питање, прати ток поступка и на свом језику у свему износи своју одбрану, ставља предлоге, те следствено томе, неосновани су наводи, како у његовој тако и у жалби његовог браниоца да му је у првостепеном поступку повређено право на одбрану.

Браниоци оптужених су у својим жалбама, кроз понављање одбрана својих брањеника са главног претреса, побијали првостепену пресуду и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања истицали да у првостепеном поступку није са сигурношћу утврђена улога сваког од оптужених у радњи извршења кривичног дела, ако је исто уопште и извршено, да поједини оптужени уопште нису припадали организованој групи (оптужени ВВ и ДД), или да је њихова улога била потпуно маргинална. За оптуженог ББ, коме је суђено у одсуству се тврди у жалби његовог браниоца, да је он са оптуженим ГГ учествовао у уређењу и опремању просторија које су закупили искључиво за производњу јапанске гљиве "шитаки", а у перспективи у јами рудника и производњу шампињона, а касније преуређењима и опремањима просторије где је нађен cannabis, уопште није учествовао овај оптужени.

У жалби браниоца оптуженог ГГ се настоји, као уосталом и у жалби браниоца оптуженог АА, да прикаже да ГГ, с обзиром на радње које је предузимао никако не би могао бити организатор групе са оптуженим АА и оптуженим ББ, већ да би у најгорем случају могао бити члан групе, а што није без значаја код вредновања кривичне одговорности, а самим тим и одмеравања казне. И бранилац оптуженог АА, оспорава да је његов брањеник хтео да производи cannabis већ да је његов крајњи циљ био производња предмета од пластике у ком циљу је и увезао машине велике вредности.

Предње наводе жалби, Врховни суд није могао да уважи као основане, из следећих разлога:

Првостепени суд је по оцени Врховног суда, све изведене доказе правилно утврдио и оценио, те иако у вези неких изведених доказа, исказа сведока у образложењу своје пресуде није дао детаљну оцену сваког доказа по на особ, већ њихову садржину, на шта се основано указује жалбама посебно, жалбом браниоца оптуженог ББ, то није било од утицаја на правилно утврђивање чињеничног стања, а самим тим и правилног пресуђења ове кривично-правне ствари. Све одлучне чињенице, од чијег утврђења зависи одговор на кључно питање да ли су и под којим околностима оптужени учествовали у извршењу предметног кривичног дела, те питања њиховог удела у извршењу дела су правилно и потпуно утврђене до таквог степена извесности да није било потребно по оцени Врховног суда, изводити друге доказе које су оптужени и њихови браниоци предлагали, а првостепени суд правилно одбио, јер би и по оцени овог суда извођење тих доказа једино водило одуговлачењу поступка.

Одбрана сваког од оптужених су детаљно проверене и обављена потребна вештачења од стране ЖЖ, вештака МУП-а Србије, чији резултати и налази нису посебно оспоравани од стране одбране оптужених.

Такође је правилно и потпуно утврђено да су се крајем 2002. године, као организатори оптужени АА, ББ и ГГ, а касније и оптужени ДД и ВВ, као чланови организоване криминалне групе удружили ради вршења кривичног дела, неовлашћене производње опојне дроге cannabis и да је њихова делатност трајала све до 02.06.2004. године, када су откривени и дрога одузета.

Имајући у виду мотив вршења кривичног дела, стицања добити, да је сваки од оптужених понаособ као члан криминалне организације имао унапред одређене задатке и улогу, с обзиром на сложен процес производње предметне дроге, да је њихова делатност у криминалном деловању планирана за дужи временски период и у међународним размерама, о чему су у образложењу побијане пресуде дати веома детаљни и утврђеном чињеничном стању сагласни разлози, који се жалбеним наводима браниоца оптужених и оптуженог АА, не доводе у сумњу, то нису основана истицања у жалбама, да чињенично стање у погледу деловања оптужених у организованој групи није довољно и правилно утврђено. Ово, поготову, када се има у виду да је цео подухват у производњи cannabis морао бити спроведен у тајности, а што је несумњиво могао бити једино резултат овако организоване групе коју су сачињавали сви оптужени.

При неспорно утврђеним чињеницама, да су сви оптужени у различитим фазама од припрема просторија за производњу cannabis, а касније и у самом процесу производње учествовали неки као организатори и финансијери, а други у самом процесу производње помагали, о чему су у првостепеној пресуди такође, дати детаљни разлози, а о чему су се од првог саслушања у истрази изјашњавали и оптужени, који су касније мењали своје одбране и прилагођавали их у циљу умањења кривичне одговорности, потпуно су ирелевантна питања која се постављају у жалбама у погледу тога да ли је адаптација и опремање просторија где је вршена производња дроге, вршена у том циљу, или пак у циљу производње печурака, а касније и производње пластике. Стоји чињенице, да су у неким закупљеним просторијама производили оптужени занемарљиву количину печурака, али је та производња и по оцени Врховног суда, очигледно требала да послужи само као камуфлажа за узгој cannabis, па је стога, крајње депласирана одбрана оптужених која се понавља у жалбама њихових бранилаца да је њихов циљ удруживања била производња печурака, односно касније пластичних производа, а не cannabis.

Небитно је, ако се и прихвати како се у жалбама настоји да прикаже, да поједини оптужени нису или су веома ретко улазили у просторијама где се производи cannabis, јер њихове инкриминисане радње на бази поделе улога несумњиво представљају радње који оне у оквиру криминалне групе чине ради обезбеђења неовлашћене производње cannabis.

Следствено изложеном, врховни суд налази, да је чињенично стање првостепени суд правилно и потпуно утврдио, те да су жалбе, којима се исто оспорава, оцењене као неосноване.

Такође, Врховни суд налази, да су од стране првостепеног суда радње оптужених правилно правно оцењене.

Међутим, како је у међувремену од доношења првостепене пресуде донет Кривични законик, који је 01.01.2006. године, ступио на снагу, којим је за кривично дело неовлашћене производње опојне дроге из члана 246. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, прописана блажа казна (од пет до петнаест година), од оне прописане чланом 245. став 2. ОКЗ, Врховни суд је поступајући по службеној дужности (члан 380. ЗКП), сходно одредби члана 5. и 2. Кривичног законика, првостепену пресуду преиначио, тако што је радње оптужених из изреке првостепене пресуде квалификовао као кривично дело неовлашћене производње опојне дроге из члана 246. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, који је у конкретном случају блажи за оптужене.

Испитујући одлуку о казни, а имајући при том у виду измењену правну квалификацију, као и наводе из жалби оптуженог АА и бранилаца оптужених, Врховни суд је одлучио, као у изреци ове пресуде, руковођен следећим разлозима:

Одлучујући о висини казне које треба одмерити оптуженима, Врховни суд је ценио све околности од значаја за одмеравање казне сваком оптуженом које је првостепени суд утврдио, па је оптуженима АА и ББ, изрекао казне затвора у трајању од по шест година, у уверењу да су овако одмерене казне сразмерне тежини почињеног кривичног дела и степену кривичне одговорности ове двојице оптужених, као главних организатора и финансијера криминалне групе и да су нужне ради постизања сврхе кажњавања. Такође, Врховни суд при одмеравању казне оптуженом ГГ, имао је у виду и ценио све околности од значаја за казну, а наиме, да је осуђиван и један од организатора криминалне групе, те му је изрекао казну затвора у трајању од пет година у уверењу да ће се овако одмереном казном која је на минимуму прописане казне за кривично дело из члана 246. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, постићи сврха кривичне санкције у његовом случају.

Одмеравајући казне оптуженима ВВ и ДД, чија је улога у извршењу кривичног дела била најмања, као и остале околности од значаја за одлуку о казни, ближе описане у побијаној пресуди, које је и овај суд оценио као особито олакшавајуће, оптуженом ВВ изрекао применом члана 56. и 57. Кривичног законика, казну затвора у трајању од три године, а оптуженом ДД применом члана 56. и 57. Кривичног законика, казну затвора у трајању од две године и шест месеци, у уверењу да су овако ублажене казне овим оптуженима адекватне тежини почињеног кривичног дела и степену њихове кривичне одговорности.

Свим оптуженима осим ББ је у изречене казне урачунато време које су провели или проводе у притвору.

Како је побијаном пресудом према оптуженом АА, била изречена мера безбедности протеривања странаца из земље заувек, а Кривичним закоником који је ступио на снагу 01.01.2006. године, чланом 88. став 1., који не предвиђа протеривање странаца заувек, већ на ограничено време од једне до десет година, то је несумњиво овај закон блажи по оптуженом, па је Врховни суд, по службеној дужности преиначио првостепену пресуду у погледу изречене мере безбедности и оптуженом АА, изрекао меру безбедности протеривања странаца из земље за време од десет година, по правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању казне не урачунава у време трајања ове мере.

Што се тиче одлуке о трошковима кривичног поступка, те навода жалбе браниоца оптуженог ВВ, којим се предлаже ослобађање овог оптуженог од те обавезе, због слабог имовног стања, Врховни суд налази да је првостепеном пресудом правилно одлучено о трошковима кривичног поступка, које треба да овај оптужени накнади, те није било места уважавању жалбе ни у овом смислу.

Са свих напред изнетих разлога, а у смислу члана 391. и 388. ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар, Председник већа

судија,

Радивоје Ђорђевић, с.р. Милена Инић-Дрецун, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ан